

Ang Sulat ni Pablo sa mga Taga-Galacia

¹ *Ako si Pablo nga apostol. Ang akon pagkaapostol indi halin sa tawo ukon paagi sa tawo, kundi paagi kay Jesu-Cristo kag sa Dios nga Amay nga nagbanhaw sa iya halin sa kamatayon.*

² *Ako kag ang tanan nga kauturan diri nagapangamusta sa mga iglesya dira sa Galacia.*

³ *Kabay pa nga mabaton ninyo ang grasya* kag kalinong† halin sa Dios nga aton Amay kag kay Ginoong Jesu-Cristo.*

⁴ *Naghalad si Cristo sang iya kaugalingon para mapatawad kita sa aton mga sala, kag para maluwas niya kita sa kalautan nga nagahari sa sini nga panahon. Ginhimo niya ini tungod nga amo ini ang kabubut-on sang aton Dios kag Amay.*

⁵ *Dalayawon ang Dios hasta san-o! Amen.*

Ang Maayong Balita Parte kay Cristo nga Wala gid sing may Makatupong

⁶ *Natingala gid ako nga kadali lang sa inyo magtalikod sa Dios nga nagtawag sa inyo paagi sa grasya ni Cristo kag magpati sa iban nga maayong balita.*

⁷ *Ang matuod wala na sang iban pa nga maayong balita. Pero nasambit ko ini tungod nga may mga tawo dira nga nagagamo sa inyo kay gusto*

* **1:3** *grasya*: ukon, *pagpakamaayo* † **1:3** *kalinong*: ukon, *maayo nga kahimtangan*

nila nga tikuon ang Maayong Balita parte kay Cristo.

⁸ Pero tandai ninyo ini: bisan ang anghel nga halin sa langit ukon bisan kami pa ang magwali sang lain nga maayong balita sang sa amon anay ginwali sa inyo, sumpaon siya sang Dios!

⁹ Nagsiling na kami sang una, kag subong gin-asulit ko, nga ang bisan sin-o nga nagawali sa inyo sang lain nga maayong balita sang sa inyo nabaton sa amon, sumpaon siya sang Dios.

¹⁰ Indi kamo maghunahuna nga gusto ko lang nga dayawon ako sang tawo. Indi! Gusto ko nga ang Dios amo ang magdayaw sa akon. Indi man kamo maghunahuna nga gusto ko lang magpaayon sa mga tawo, kay kon amo ina ang akon ginahimo, indi ako matuod nga alagad ni Cristo.

Kon Paano Nangin Apostol si Pablo

¹¹ Gusto ko nga mahibaluan ninyo mga kauturan, nga ang Maayong Balita nga akon ginwali sa inyo indi himo-himo lang sang tawo.

¹² Wala ko ini nabaton halin sa tawo, kag wala man sang tawo nga nagtudlo sini sa akon, kundi si Jesu-Cristo ang nagpahayag sini sa akon.

¹³ Nabatian ninyo ang akon mga ginhimo sang nagasunod pa ako sa relihiyon sang mga Judio. Ginhingabot ko nga wala sing luoy-luoy ang iglesya sang Dios, kag gintinguhaan ko nga laglagon sila tanan.

¹⁴ Kag kon parte sa mga pagtuman sa amon mga pagsulundan sa relihiyon sang mga Judio, nalabawan ko ang kadam-an sa akon mga katubotubo nga mga Judio, kay gintinguhaan ko nga

tumanon gid ang mga tradisyon sang amon mga katigulangan.

¹⁵ Pero ginkaluoyan ako sang Dios, kay sa wala pa ako matawo ginpili na niya ako kag gintawag *nga mag-alagad sa iya*.

¹⁶ Kag sang nagpahayag ang Dios sa akon sang iya Anak para iwali siya sa mga indi Judio, wala ako nagpatudlo kay bisan sin-o.

¹⁷ Wala man ako nagkadto sa Jerusalem para magpakigkita sa mga apostoles nga nauna sa akon. Sa baylo, nagkadto ako dayon sa Arabia kag pagkatapos nagbalik ako sa Damascus.

¹⁸ Pagkatapos sang tatlo ka tuig, nagkadto ako sa Jerusalem para magpakigkita kay Pedro.[‡] Duha ako ka semana didto sa iya.

¹⁹ Wala ako sang iban nga nakita didto nga mga apostoles luwas lang kay Santiago nga utod sang Ginoo.

²⁰ Matuod ang tanan nga ginasugid ko sa surat nga ini, kag nahibaluan sang Dios nga wala ako nagabutig.

²¹ Dayon nagkadto ako sa Syria kag sa Cilicia.

²² Sang sadto nga tiyempo indi pa ako personal nga kilala sang mga iglesya nga ara kay Cristo sa Judea.

²³ Nabalitaan lang nila nga ang nagahingabot anay sa ila nagawali na sang pagtuo nga sadto gintinguhaan niya nga dulaon.

²⁴ Gani gindayaw nila ang Dios tungod sa ginhimo niya sa akon.

[‡] **1:18** *Pedro*: sa Griego, *Cefas* (amo man sa 2:9, 11, 14)

2

Si Pablo kag ang Iban nga mga Apostoles

¹ Pagkaligad sang 14 ka tuig, nagbalik liwat ako sa Jerusalem. Kaupod ko si Barnabas, kag gindala ko man si Tito.

² Nagbalik ako tungod nga nagpahayag ang Dios sa akon nga makadto ako didto. Nagpakigkita ako sa mga manugdumala sang mga tumuluo. Kag sang kamihanon na lang, ginpaathag ko sa ila kon ano ang Maayong Balita nga akon ginawali sa mga indi Judio. Ginhimo ko ato kay indi ko gusto nga mangin wala sing pulos ang akon mga pagpangabudlay sang una kag subong.

³ *Komporme sila sa akon ginawali*, kay bisan indi Judio si Tito nga akon upod, wala sila nagpilit nga tulion siya *suno sa Kasuguan ni Moises*.

⁴ Ang mga tawo lang nga nagpakuno-kuno nga sila mga tumuluo ang nagsiling nga kinahanglan siya nga tulion. Ato nga mga tawo nag-impon lang sa mga tumuluo para panilagan ang aton kahilwayan *sa Kasuguan ni Moises*, nga naangkon ta paagi kay Cristo Jesus. Kay gusto nila nga pasundon kita sa sina nga mga sugo.

⁵ Pero wala gid kami nagsunod sa ila gusto bisan gamay lang, para matipigan namon para sa inyo ang kamatuoran *nga ginatudlo* sang Maayong Balita.

⁶ Ang mga manugdumala sang mga tumuluo *didto sa Jerusalem* wala gid sing may gindugang sa akon ginatudlo. (Kon sa bagay ano gid man ina sa akon kon sin-o gid sila, tungod nga sa Dios palareho lang kami.)

⁷ Sa baylo, ginkilala nila nga ako amo ang ginatugyanan sang Dios nga magtudlo sang Maay-ong Balita sa mga indi Judio, pareho man kay Pedro nga gintugyanan sa pagtudlo sa mga Judio.

⁸ Kay ang Dios nga naghimo sa kay Pedro nga mangin apostol para sa mga Judio amo man ang naghimo sa akon *nga mangin apostol* para sa mga indi Judio.

⁹ Gani pagkahibalo sang mga ginakilala nga mga manugdumala sang mga tumuluo, nga amo sila ni Santiago, Pedro kag Juan, nga ginhatagan ako sang Dios sini nga buluhaton, ginbaton nila kami ni Barnabas bilang ila mga kaupod *nga manugpangabudlay*. Kag nagsugtanay kami nga kami ni Barnabas *magawali* sa mga indi Judio kag sila ya sa mga Judio.

¹⁰ Ang ila lang pangabay sa amon nga buligan namon ang imol nga mga tumuluo *didto sa Jerusalem*. Amo man gani ina ang akon luyag nga himuon.

Ginsaway ni Pablo si Pedro sa Antioc

¹¹ Karon, sang si Pedro didto sa Antioc, ginsaway ko siya tungod nga sala ang iya ginhimo.

¹² *Amo ini ang natabo*: sang wala pa makaabot ang mga tinawo ni Santiago, nagakaon si Pedro kaupod sang mga indi Judio *nga mga tumuluo*. Pero pag-abot sang mga tinawo ni Santiago, nagbulag siya kag indi na gid siya magkaon upod sa mga indi Judio, kay nahadlok siya nga basi sawayon siya sang mga Judio nga nagapati nga ang mga indi Judio kinahanglan nga magpatuli.

¹³ Pati ang iban nga Judio *nga mga tumuluo didto sa Antioc* nagsunod man kay Pedro bisan nahibaluan nila nga indi malain ang magkaon upod sa mga indi Judio. Bisan gani si Barnabas nadala man sa ila pagpakuno-kuno.

¹⁴ Sang nakita ko nga wala sila nagasunod sa kamatuoran *nga ginatudlo* sang Maayong Balita, ginhambalan ko si Pedro sa atubangan sang tanan. Nagsiling ako sa iya, “Ngaa *ginhimo mo ato? Daw pareho lang nga* ginapilit mo ang mga indi Judio nga magkabuhi subong mga Judio.*” Ikaw gani nga Judio mismo wala man nagasunod sa mga kasuguan sang mga Judio, kundi nagakabuhi subong isa ka indi Judio.”

Judio ukon Indi Judio Pareho nga Maluwas kon Magtuo

¹⁵ Natawo kami nga mga Judio, kag lain kami sa mga indi Judio nga *ginakabig sang kapareho namon nga mga Judio* nga mga makasasala.

¹⁶ Pero nahibaluan namon nga ginapakamatarong sang Dios ang tawo paagi sa iya pagtuo kay Cristo Jesus kag indi sa pagtuman sa Kasuguan. Gani kami man nga mga Judio nagtuo kay Cristo Jesus para pakamatarungan kami sang Dios tungod sa amon pagtuo kag indi tungod sa amon pagtuman sa Kasuguan. Kay wala gid sing tawo nga pakamatarungan sang Dios paagi sa iya pagtuman sa Kasuguan.

¹⁷ Karon, kon sa amon handom nga pakamatarungan kami *sang Dios* paagi sa amon

* **2:14** *magkabuhi subong mga Judio: buot silingon, magsunod sa mga kasuguan sang mga Judio*

pagpakig-isa kay Cristo nagaguwa nga kami makasasala *tungod nga ginabaliwala namon ang Kasuguan*, ano, nagakahulugan bala nga si Cristo nagatulod sa paghimo sang sala? Indi mahimo!

¹⁸ Pero kon balikan ko naman ang *pagsalig sa Kasuguan nga* akon ginbayaan, ako na ang naga-pamatuod nga makasasala ako *tungod nga ginlapas ko ang Kasuguan*.

¹⁹ Ang matuod, paagi mismo sa Kasuguan nahibaluan ko nga wala sing gahom ang Kasuguan sa akon.[†] Gani hilway na ako nga magkabuhi sa Dios.

²⁰ Napatay ako kaupod ni Cristo sa krus. Indi na ako ang nagakabuhi subong, kundi si Cristo na ang nagakabuhi sa akon. Kag ining kabuhi nga akon ginakabuhi subong amo ang resulta sang akon pagtuo sa Anak sang Dios nga naghigugma sa akon kag naghalad sang iya kabuhi para sa akon.

²¹ Wala ko ginapakawalay pulos ang grasya sang Dios. Kay kon ang pagtuman sa Kasuguan amo ang paagi nga pakamatarungon sang Dios ang tawo, ti, wala sing pulos ang kamatayon ni Cristo.

3

Ang Pagtuman sa Kasuguan ukon ang Pagtuo kay Cristo

¹ Kamo nga mga taga-Galacia, kulang ang inyo pag-intiendi! Ngaa nagapati kamo sa mga tawo

[†] **2:19** *nahibaluan ko nga wala sing gahom ang Kasuguan sa akon: ukon, nahibaluan ko nga indi ko maangkon ang pagkamatarong paagi sa akon paghimulat sa pagsunod sini.*

nga nagadaya sa inyo *nga sundon gid ninyo ang Kasuguan ni Moises*? Maathag ang akon ginsiling sa inyo kon ano ang kahulugan sang kamatayon ni Cristo sa krus.

² Indi bala nga nabaton na ninyo ang Espiritu *Santo* paagi sa inyo pagtuo sa *Maayong Balita nga* inyo nabatian, kag indi tungod sa inyo pagtuman sa Kasuguan?

³ Matuod gid nga kulang ang inyo pag-intiendi. Kay sang pagsugod ninyo *sang inyo pagtuo kay Cristo* nagsalig kamo sa bulig sang Espiritu *Santo*, pero subong nagahunahuna kamo nga malambot ninyo ang inyo lalambuton *bilang Kristohanon* paagi sa inyo kaugalingon nga pagpaninguha.

⁴ Ano, wala bala sing pulos ang inyo naekspe-riensyahan? Indi mahimo nga wala lang ato sing pulos.

⁵ Indi bala nga ginhatagan kamo sang Dios sang Espiritu *Santo* kag paagi sa iya nagahimo kamo sang mga milagro? Kag indi bala nga nabaton ninyo ini paagi sa inyo pagtuo sa *Maayong Balita nga* inyo nabatian, kag indi tungod sa inyo pagtuman sa Kasuguan?

⁶ Pareho bala sang natabo kay Abraham. *Suno sa Kasulatan*, “Nagtuo siya sa Dios, kag tungod sang iya pagtuo ginpakamatarong siya *sang Dios*.”*

⁷ Gani maathag nga ang mga tawo nga nagatuo sa Dios amo ang matuod nga mga kaliwat ni Abraham.

⁸ Sang una pa gid, nagsiling ang Kasulatan nga pakamatarungon sang Dios ang mga indi Judio

* 3:6 Gen. 15:6

tungod sang ila pagtuo. *Suno sa Kasulatan*, ining Maayong Balita ginpahayag na daan sang Dios kay Abraham. *Nagsiling siya*, “Pakamaayuhon ko ang tanan nga nasyon paagi sa imo.”†

⁹ Gani ang mga nagatuo ginapakamaayo man pareho kay Abraham nga nagtuo *sa Dios*.

¹⁰ Pero ang mga tawo nga nagasalig sa ila pagtuman sa Kasuguan ginpakamalaot na *sang Dios*. Kay suno sa Kasulatan, “ginapakamalaot ang wala nagatuman sang tanan nga ginapatuman sang Kasuguan.”‡

¹¹ Maathag nga wala gid sing tawo nga pakamatarungon sang Dios tungod sang iya pagtuman sa Kasuguan. Kay *nagasiling ang Kasulatan*, “Ang tawo nga ginpakamatarong tungod sa iya pagtuo magakabuhi. §”*

¹² Ang Kasuguan wala sing labot sa pagtuo, kay *nagasiling ang Kasulatan*, “Ang tawo nga nagatuman sang Kasuguan makaangkon sang kabuhi.”†

¹³ Ginpakamalaot na kita tungod nga indi ta matuman ang tanan nga ginasiling sang Kasuguan. Pero gintubos kita ni Cristo sa sini nga pagpakamalaot. Siya amo ang ginpakamalaot para sa aton. Kay *nagasiling ang Kasulatan*, “Ang bisan sin-o nga ginbitay sa kahoy ginpakamalaot.”‡

¹⁴ *Amo ini ang ginhimo sang Dios* agod paagi kay Cristo Jesus ang pagpakamaayo nga iya ginhatag kay Abraham mahatag man niya sa mga indi Judio, agod paagi sa aton pagtuo mabaton ta ang

† **3:8** Gen. 12:3; 18:18; 22:18 ‡ **3:10** Deu. 27:26 § **3:11** *magakabuhi*: buot silingon, magakabuhi sa wala sing katapusan kag ara sa Dios. * **3:11** Hab. 2:4 † **3:12** Lev. 18:5 ‡ **3:13** Deu. 21:23

Espiritu Santo nga iya ginpromisa.

Ang Kasuguan kag ang Promisa sang Dios

¹⁵ Mga kauturan, hatagan ko kamo sang halimbawa. Wala sing may makapanginwala ukon makadugang sa kasugtanan nga ginpirmahan na.

¹⁶ Karon, nagpromisa *ang Dios* kay Abraham kag sa iya kaliwat. Wala siya nagsiling *kay Abraham*, “sa imo mga kaliwat” nga ang buot silingon madamo nga tawo, kundi ang siling niya, “sa imo kaliwat”[§] nga ang buot silingon isa lang ka tawo; kag ini wala sing iban kundi si Cristo.

¹⁷ Ang buot ko silingon amo ini: Ang kasugtanan sang Dios *kay Abraham* nahimo sa wala pa ang Kasuguan, tungod nga mga 430 pa ka tuig ang nakali-gad antes ginhatag sang Dios ang Kasuguan. Gani atong ginpromisa sang Dios indi mahimo nga gub-on ukon dulaon sang Kasuguan.

¹⁸ Kay kon mabaton ta ang pagpakamaayo paagi sa pagtuman sa Kasuguan, ti wala na sing pulos ang iya promisa kay Abraham. Pero ang matuod, ginhatag sang Dios ang pagpakamaayo bilang pagtuman sa iya promisa.

¹⁹ Kon amo sina, ngaa ginhatag pa gid ang Kasuguan? Ang Kasuguan gindugang sang Dios para mahibaluan sang mga tawo nga nagapakasala sila. Kag ini hasta lang sa pag-abot sang kaliwat *ni Abraham* nga gintumod sang Dios sa iya promisa. Ginhatag sang Dios ina nga Kasuguan paagi sa iya mga anghel, kag sila ang naghatag sini sa mga tawo paagi sa manugpatunga.

§ 3:16 Tan-awa ang Gen. 12:7 kag ang footnote.

²⁰ *Pero ang promisa indi pareho sini.* Wala ini ginhatag sang Dios *kay Abraham* paagi sa manugpatunga ukon kaupod ang mga anghel, kundi siya lang mismo.

²¹ Karon, basi maghunahuna kamo nga ang Kasuguan nagakontra sa mga promisa sang Dios. Wala! Kay kon ginhatag ang Kasuguan para makahatag sang kabuhi *nga wala sing katapusan*, ina na lang kuntani ang paagi sang Dios para pakamatarungon niya kita.

²² Sa baylo, nagasiling ang Kasulatan nga ang tanan nga tawo gin-ulipon sang sala. Gani ang mga nagatuo kay Jesu-Cristo amo lang ang makaangkon sang ginpromisa sang Dios.

²³ Sang wala pa ang ginatawag nga pagtuo *kay Cristo*, daw pareho kita sa mga priso. Ang Kasuguan amo ang nagpriso sa aton hasta sa adlaw nga nag-abot si Cristo kag nagtuo na kita sa iya.

²⁴ Ang halimbawa sang Kasuguan pareho sang isa ka yaya nga nag-atipan sa aton hasta sa pag-abot ni Cristo, agod paagi sa aton pagtuo *sa iya* pakamatarungon niya kita.

²⁵ Kag tungod nga subong ara na ang ginatawag nga pagtuo, wala na kita sa idalom sang pag-atipan sang sina nga yaya.

²⁶ Kamo tanan mga anak na sang Dios tungod sang inyo pagtuo kay Cristo Jesus.

²⁷ Kay ginbautisohan kamo sa inyo pagpakig-isa kay Cristo.* Kon sa mga bayo, ginsuksok na ninyo si Cristo.

* **3:27** *sa inyo pagpakig-isa kay Cristo: ukon, bilang tanda sang inyo pagpakig-isa kay Cristo; ukon, para makipag-isa kamo kay Cristo*

²⁸ Karon palareho na lang ang mga Judio kag ang mga indi Judio, ang mga ulipon kag ang mga indi ulipon, ang mga lalaki kag ang mga babayi. Kita tanan palareho na lang tungod nga kita ara na kay Cristo Jesus.

²⁹ Kag tungod nga kamo iya na ni Cristo, mga kaliwat kamo ni Abraham, kag kon ano ang gin-promisa *sang Dios* kay Abraham mabaton man ninyo.

4

¹ Samtang bata pa ang manunubli, pareho lang siya sa ulipon bisan matuod nga siya ang tag-iya sang tanan nga pagkabutang.

² May mga tawo nga gintugyanan nga magaati-pan sa iya kag sa iya mga propedad hasta sa tion nga gintalana sang iya amay.

³ Kita amo man sina anay sang wala pa kita nakahibalo parte sa pagtuo.* Gin-ulipon kita sang panguna nga pagtulun-an sang kalibutan nga umalagi lang.

⁴ Pero sang pag-abot sang tion nga gintalana sang Dios, ginpadala niya ang iya Anak. Natawo siya sa isa ka babayi kag nagkabuhi sa idalom sang Kasuguan

⁵ para tubuson ang tanan nga ara sa idalom sang Kasuguan, para mangin anak kita *sang Dios*.

⁶ Kag tungod nga kita mga anak na *sang Dios*, ginpadala niya ang Espiritu sang iya Anak sa aton mga tagipusuon. Amo ina nga makatawag na kita sa Dios nga “Amay.”

* **4:3** *sang wala pa kita nakahibalo parte sa pagtuo*: sa literal, *sang bata pa kita*

⁷ Gani karon, indi na kita mga ulipon kundi mga anak. Kag tungod nga kita mga anak *sang Dios*, magapanubli kita sang iya mga ginpromisa nga palanublion.

Ang Pagkabalaka ni Pablo sa mga Taga-Galacia

⁸ Sang wala pa kamo nakakilala sa Dios mga ulipon kamo sang mga dios-dios nga indi man matuod.

⁹ Pero karon nga nakilala na ninyo ang Dios (ukon mas maayo siguro kon magsiling ako, karon nga nakilala na kamo sang Dios *subong iya mga anak*), ti ngaa nga gusto pa ninyo magbalik liwat sa panguna nga pagtulun-an nga indi man mak-abulig? Ngaa gusto ninyo nga magpaulipon liwat sa sina nga pagtulun-an?

¹⁰ May pinasulabi pa kamo nga mga adlaw, mga bulan, mga tiyempo kag mga tuig!†

¹¹ Ginahadlukan ako nga basi ang tanan ko nga pagpangabudlay dira sa inyo mangin wala sing pulos.

¹² Mga kauturan, nagapakitluoy ako sa inyo nga sundon ninyo ako, kay *bisan Judio ako*, nanging pareho ako sa inyo *nga wala nagakabuhi sa idalom sang Kasuguan*.

Wala kamo sing may nahimo nga malain sa akon.

¹³ Nakahibalo gid kamo nga tungod sa akon pagmasakit nakawali ako sang Maayong Balita dira sa inyo sa nahauna nga tion.

† **4:10** Ginhambal ini ni Pablo tungod kay nagahunahuna sila nga ini makadugang sa kaluwasan nga ila nabaton kay Cristo.

¹⁴ Kag bisan nalainan kamo sa deperensya sang akon lawas wala ninyo ako pagsikwaya. Ginbaton ninyo ako nga daw isa ka anghel nga halin sa Dios. Ginbaton ninyo ako pareho nga si Cristo Jesus ang inyo ginabaton.

¹⁵ Maayo kamo sadto! Pero ano ang natabo sa inyo subong? Ako mismo makapamatuod nga sang una kon mahimo pa lang, bisan ang inyo mga mata lukaton ninyo para ihatag sa akon.

¹⁶ Pero subong ginakabig ninyo ako nga kaaway tungod nga ginasugid ko sa inyo ang kamatuoran.

¹⁷ May mga tawo dira nga nagapakita nga sila nagakabalaka sa inyo, pero indi maayo ang ila katuyuan. Gusto lang nila nga palas-ayon kamo sa akon para sila amo ang inyo dampigan.

¹⁸ Indi malain nga magpakita sila sang pagkabalaka sa inyo bisan wala ako dira, basta maayo lang ang ila katuyuan.

¹⁹ *Pinalangga* ko nga mga anak *kay Cristo*, samtang nagahulat ako nga ang kabuhi ni Cristo makita sa inyo, pareho ako sa manugbata nga nagapasakit.

²⁰ Kuntani dira ako sa sini nga mga tinion para makapakighambal ako sa inyo sing maayo, kay nagalibog ang akon hunahuna tungod sa inyo!

Ang Halimbawa ni Hagar kag ni Sara

²¹ May gusto ako nga ipamangkot sa inyo nga buot magpasakop sa Kasuguan. Wala bala kamo nakabati kon ano ang ginasiling sang Kasuguan?

²² Nagasiling didto nga si Abraham may duha ka anak nga lalaki; ang isa sa ulipon *nga si Hagar*, kag ang isa sa iya asawa *nga si Sara*.

²³ Ang iya anak sa ulipon natawo sa ordinaryo nga pagkatawo, pero ang iya anak nga sa iya gid asawa natawo suno sa promisa *sang Dios*.

²⁴ Puwede ini nga himuon nga halimbawa: In-ing duha ka babayi nagarepresentar sang duha ka kasugtanan. Si Hagar nagarepresentar sang kasugtanan nga ginhatag *sang Dios kay Moises* sa Bukid sang Sinai. Ang iya mga anak natawo nga mga ulipon.‡

²⁵ Si Hagar, nga nagarepresentar sang Bukid sang Sinai sa Arabia, nagarepresentar man sang siyudad sang Jerusalem subong. Kay ang mga tawo sa Jerusalem ulipon *sang Kasuguan*.

²⁶ Pero si Sara indi ulipon *kag siya ang nagarepresentar sang langitnon* nga Jerusalem. Kag siya ang aton iloy *tungod kay indi kita ulipon sang Kasuguan*.

²⁷ Kay nagasiling ang Kasulatan,
“Magkalipay ka, baw-as nga babayi!
Maghugyaw ka sa kalipay,
ikaw nga wala pa gid makaagi sing pasakit sa pagbata.
Tungod nga bisan ginbayaan ka sang imo bana,
mas madamo pa ang imo mabata sang sa babayi
nga nagapuyo upod sa iya bana.”§

²⁸ Mga kauturan, mga anak na kamo sang Dios suno sa iya promisa, pareho kay Isaac *nga natawo tungod nga siya ginpromisa sang Dios*.

‡ 4:24 Subong nga ang anak ni Hagar natawo nga ulipon, ang mga nagapasakop sa Kasuguan ulipon man sang sina mismo nga Kasuguan. § 4:27 Isa. 54:1

²⁹ Sang una ang *anak ni Abraham* nga natawo sa ordinaryo nga pagkatawo naghingabot sa anak nga natawo paagi sa gahom sang Espiritu *Santo*. Kag amo man ini ang nagakatabo subong sa *aton*, *ginahingabot kita sang mga tawo nga naga-pasakop sa Kasuguan*.

³⁰ Pero ano ang siling sang Kasulatan? “Palayasa inang babayi nga ulipon kag ang iya anak, kay ang anak sang ulipon indi dapat partihan sa palanublion sang anak sang babayi nga indi ulipon.”*

³¹ Gani mga kauturan, indi kita pareho sa anak sang babayi nga ulipon kundi sa anak sang babayi nga indi ulipon.

5

Indi Kamo Magpaulipon Liwat sa Kasuguan

¹ Ginhilway kita ni Cristo para indi na kita pag-ulipunon sang *Kasuguan ni Moises*. Gani mag-pakabakod kita sa *aton pagtuo* kag indi na kita magpaulipon pa liwat.

² Dumduma ninyo ini, kag ako mismo si Pablo ang nagahambal sini sa inyo. Kon magpatuli pa kamo bilang *pagtuman sa Kasuguan*, ginabaliwala ninyo ang ginhimo ni Cristo para maluwas kamo.

³ Kag ipaathag ko liwat sa inyo nga ang mga tawo nga nagapati nga kinahanglan nga magpatuli, kinahanglan man nga tumanon nila ang tanan nga ginasiling sang Kasuguan.

* **4:30** Gen. 21:10

⁴ Kon nagasalig kamo nga pakamatarungan kamo sang Dios paagi sa inyo pagtuman sa Kasuguan, ti nagakahulugan lang nga nahamulag kamo kay Cristo, kag nagpalayo na kamo sa grasya *sang Dios*.

⁵ Pero kita *nga ara kay Cristo* nagasalig kag nagapaabot nga pakamatarungan kita paagi sa aton pagtuo kag sa gahom sang Espiritu Santo.

⁶ Tungod nga kon ara na kita kay Cristo Jesus, indi na importante kon bala natuli na kita ukon wala. Ang aton pagtuo amo ang importante, ang pagtuo nga makita paagi sa *aton* paghigugma sa *aton isigkatawo*.

⁷ Maayo ang inyo ginahimo sang una. Sin-o ang nagpauntat sa inyo sa pagsunod sa kamatuoran?

⁸ Indi mahimo nga ang *Dios nga* nagtawag sa inyo amo man ang nagpauntat sa inyo sa *pagsunod sa kamatuoran*.

⁹ *Inang mga tawo nga nagapatalang sa inyo* pareho sang inugpahabok* nga bisan diutay lang makapahabok sang bilog nga ginamasa nga harina.

¹⁰ Pero may pagsalig gid ako sa Ginoo nga ang akon gintudlo sa inyo amo ang inyo nga sundon. Kag ina nga mga tawo nga ara dira nga nagagamo sa inyo, bisan sin-o man ina sila, pagasilutan sila sang Dios.

¹¹ May nagasiling nga nagatudlo ako nga ang tawo dapat tulion. Mga kauturan, indi kamo magpati sina. Tungod nga kon matuod ina, ngaa ginahingabot pa nila ako? *Kag kon nagatudlo ako*

* **5:9** *inugpahabok*: ukon, lebadura. Sa English, yeast.

sina, ti wala sing pulos ang *akon pagtudlo parte sa* krus, nga para sa iban kabuangan.

¹² Maayo pa nga ang mga tawo nga nagagamo sa inyo *nga nagatudlo nga dapat kamo magpatuli* indi lamang magpatuli kundi magpakapon man sang ila kaugalingon!

¹³ Kamo, mga kauturan, gintawag *sang Dios* para mangin hilway *sa Kasuguan*. Pero indi ninyo paggamiton ang inyo kahilwayan sa paghimo sang gusto sang inyo tawhanon nga kinaugali. Ang inyo himuon, alagaran ninyo ang isa kag isa nga may paghigugma.

¹⁴ Tungod nga ang bilog nga Kasuguan natingob sa isa lang ka sugo: “Higugmaon mo ang imo isigkatawo pareho sang paghigugma mo sa imo kaugalingon.”†

¹⁵ Pero kon nagainaway kamo pareho sa mapintas nga mga sapat, mag-andam kamo kay basi kon gub-on ninyo ang pagtuo sang isa kag isa.

Ang Handom sang Espiritu Santo Lain sang sa Tawo

¹⁶ Ang akon buot silingon, magkabuhi kamo nga ginagiyahan sang Espiritu Santo para indi ninyo mahimo ang mga malain nga handom sang inyo tawhanon nga kinaugali.

¹⁷ Tungod nga ang gusto sang aton tawhanon nga kinaugali kontra sa gusto sang Espiritu Santo, kag ang gusto sang Espiritu Santo kontra man sa gusto sang aton tawhanon nga kinaugali. Ining duha nagakontrahanay, gani indi ta mahimo ang aton gusto nga himuon.

† 5:14 Lev. 19:18

¹⁸ Kag kon nagapasakop kita sa Espiritu *Santo*, wala kita sa idalom sang Kasuguan.

¹⁹ Ang mga tawo nga ang ila lang tawhanon nga kinaugali ang ila ginasunod mahibalan gid paagi sa ila ginahimo: nagahimo sila sang imoral nga pagpakigrelasyon kag mahigko nga mga buhat, kag nagapagusto sila himo sang kalautan.

²⁰ Nagasimba sila sa mga dios-dios, mga babaylan, nagakontrahanay, nagailinaway, maimon, palaakig, dalok, nagabinahin-bahin kag nagagrupo-grupo,

²¹ nagahisaay, palahubog, maluyagon sa mga kalibutanon nga kasadyahan, kag kon ano pa ang ila mga ginahimo nga mahigko. Ginsilingan ko na kamo sang una kag subong ginapaandaman ko kamo liwat, nga ang mga tawo nga nagahimo sining mga butang indi masakop sa paghari sang Dios.

²² Pero ari ang bunga nga makita sa kabuhi sang tawo kon ang Espiritu *Santo* amo ang nagagahom sa iya: mahigugmaon siya, malipayon, malinong ang iya pagkabuhi, mainantuson, malulo, maalwan, masaligan,

²³ mabuot kag makapugong sang iya kaugalinon. Kon amo ini ang aton himuon indi ta malapas ang mga sugo sang Dios sa aton.

²⁴ Ang mga tawo nga iya na ni Cristo Jesus, ginlansang na nila ang ila tawhanon nga mga balatyagon kag handom didto sa krus.

²⁵ Kag tungod nga nagakabuhi na kita sa idalom sang paggahom sang Espiritu *Santo*, kinahanglan magsunod kita sa iya.

²⁶ Indi kita magpabugal ukon magpakig-away; kag likawan ta ang paghinisaay.

6

Magbinuligay Kita

¹ Karon, mga kauturan, kon may ara sa inyo nga nahulog sa sala,* kamo nga ginatuytuyan sang Espiritu *Santo* dapat magbulig sa iya para mapabalik siya sa husto nga pagkabuhi. Pero dapat himuon ninyo ini sa malulo nga paagi. Kag mag-andam man kamo sa inyo kaugalingon kay basi kon kamo matentar man.

² Magbinuligay kamo sa inyo mga problema. Tungod nga kon amo ini ang inyo himuon matuman ninyo ang sugo ni Cristo.

³ Kon may ara sa inyo nga nagahunahuna nga daw kon sin-o gid siya, nga sa matuod wala-wala gid siya, ginatunto lang niya ang iya kaugalingon.

⁴ Ang tagsa-tagsa dapat gid mag-usisa sang iya kaugalingon. Kag kon makita niya nga maayo ang iya ginahimo, ti mangin malipayon siya. Pero indi niya pag-ikomparar ang iya kaugalingon sa iban.

⁵ Kay ang tagsa-tagsa may iya nga salabton sa iya ginahimo.

⁶ Ang tawo nga natudluan sang pulong *sang Dios* dapat magbulig kag maghatag sa nagatudlo sa iya.

⁷ Indi ninyo pagtuntuha ang inyo kaugalingon. Wala sing tawo nga makadaya sa Dios. Kay kon ano ang ginapanggas sang tawo amo man ang iya anihon.

* **6:1** *nahulog sa sala: ukon, natabuan nga nakasala*

⁸ Kon sundon ta ang aton gid lang nga gusto, mabaton ta halin sa sini ang silot nga wala sing katapusan. Pero kon sundon ta ang gusto sang Espiritu *Santo*, mabaton ta halin sa sini ang kabuhi nga wala sing katapusan.

⁹ Gani indi kita magkataka sa paghimo sang maayo, kay kon magpadayon kita, magaabot gid ang tion nga mabaton ta ang balos.

¹⁰ Gani kon may kahigayunan, maghimo kita sang maayo sa tanan nga tawo, kag labi na gid sa aton utod nga mga tumuluo.

Ang Katapusan nga Paandam

¹¹ *Sa katapusan*, ako mismo, *si Pablo*, ang naga-sulat sini sa inyo. Tan-awa ninyo kon ano kadako ang mga litra.

¹² Ang mga tawo nga nagapilit sa inyo nga magpatuli gusto lang nga magpakita-kita *sa ila kapareho nga mga Judio* nga nagasunod sila sa ila mga seremonya. Kay ginakulbaan sila nga basi hingabuton sila kon itudlo nila nga ang kamatayon gid lang ni Cristo amo ang makaluwas sa tawo.

¹³ Bisan sila gani mismo nga nagpatuli wala man nagatuman sa Kasuguan. Gusto lang nila nga magpatuli kamo para may ipabugal sila nga nagasunod kamo sinang ila seremonya.

¹⁴ Pero para sa akon, wala ako sang iban nga ipabugal kundi ang *kamatayon sa krus* sang aton Ginoong Jesu-Cristo. Kay tungod sa iya kamatayon sa krus, ang mga butang diri sa kalibutan wala na sing bili sa akon, kag ako amo man suno sa kalibutan.

¹⁵ Indi importante kon natuli kita ukon wala, ang labing importante amo nga kita ginbag-o na sang Dios.

¹⁶ Kabay pa nga ang tanan nga tawo nga ginpili sang Dios[†] kag nagatuman sa sining akon ginatudlo makabaton sang kalinong[‡] kag kaluoy.

¹⁷ Sugod subong, indi na ninyo ako paggamuha. Ang mga pinalian sa akon lawas nagapamatuod nga ginasunod ko ang mga sugo ni Jesus.

¹⁸ Mga kauturan, kabay pa nga pakamaayuhon kamo sang aton Ginoong Jesu-Cristo. Amen.

[†] **6:16** *ang tanan nga tawo nga ginpili sang Dios:* sa literal, *ang Israel sang Dios* [‡] **6:16** *kalinong:* ukon, *maayo nga kahimtangan*

**Biblica® Libre Ang Pulong Sang Dios
Hiligaynon: Biblica® Libre Ang Pulong Sang Dios
(Bible) for the Philippines**

copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 Biblica, Inc.

Language: Ilonggo

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Libre Ang Pulong Sang Dios™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 sang Biblica, Inc.

Biblica® Open Hiligaynon Contemporary Bible™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 by Biblica, Inc.

Ang “Biblica”, kag ang Biblica logo mga trademark nga ginrehistro sang Biblica, Inc sa United States Patent and Trademark Office. Gin-gamit nga may permiso.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Creative Commons License

Magamit sang tanan ini nga obra/translation paagi sa Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). Agod makita ang kopya sang ini nga license, bisitahi ang <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> ukon magpadala sang sulat sa Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Ang Biblica® amo ang trademark nga rehistrado para sa Biblica, Inc., ang paggamit sang sini (Biblica®) nga trademark ginakinahanglan sang permiso halin sa Biblica, Inc. Suno sa polisiya nga ginbutyag didto sa CC BY-SA license, mahimo nga kopyahon kag idistribute ining orihinal nga obra/translation basta nga ipabilin ang trademark nga Biblica® suno sa orihinal sini nga pagkasulat. Kon yara ikaw nga ginbag-o ukon ginhimo nga modipikasyon sa sini nga kopya, kinahanglan ipahibalo kon ano ini kag butangan sang sini nga impormasyon: “Ang orihinal nga obra/translation iya sang Biblica Inc. magamit ini nga wala sing bayad, bisitahi lang ang www.biblica.com kag ang open.bible.”

Ang impormasyon bahin sa copyright kinahanglan makita sa Title ukon copyright page sang obra/translation. Amo ini ang dapat masulat:

Biblica® Libre Ang Pulong Sang Dios™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 sang Biblica, Inc.

Biblica® Open Hiligaynon Contemporary Bible™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 by Biblica, Inc.

Ang “Biblica”, kag ang Biblica logo mga trademark nga ginrehistro sang Biblica, Inc sa United States Patent and Trademark Office. Gin-gamit nga may permiso.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Kon may yara ikaw nga ginbag-o sa kopya, kinahanglan nga mahibal-an ini paagi sa paggamit sang pareho gihapon nga license (CC BY-SA).

Kon kinahanglan nga ipahibalo mo sa Biblica Inc., ang imo ginhimo nga pagbag-o ukon modipikasyon sa sini nga kopya, palihog bisitahi kami sa <https://open.bible/#feedback>.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Libre Ang Pulong Sang Dios™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 sang Biblica, Inc.

Biblica® Open Hiligaynon Contemporary Bible™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 by Biblica, Inc.

Ang “Biblica”, kag ang Biblica logo mga trademark nga ginrehistro sang Biblica, Inc sa United States Patent and Trademark Office. Gin-gamit nga may permiso.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/#feedback>.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.

- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 2 May 2025 from source files dated 3 May 2025

84488a6a-84c1-596e-af6b-5a0f432656b4